

ANALIZA STANU GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI NA TERENIE GMINY GRÓDEK ZA 2015 ROK

Gródek, kwiecień 2016 r.

1. Wprowadzenie

Cel przygotowania Analizy

Niniejszy dokument stanowi roczną analizę stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Gródek, sporządzoną w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi.

Podstawa prawna sporządzenia Analizy

Analizę sporządzono na podstawie art. 3 ust. 2 pkt 10 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2016 r. poz. 250). Wymagany zakres analizy określony został w art. 9tb ust. 1 pkt 1-7 i obejmuje w szczególności:

- 1) możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania;
- 2) potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi;
- 3) koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych;
- 4) liczbę mieszkańców;
- 5) liczbę właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy;
- 6) ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy;
- 7) ilość zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych odbieranych z terenu gminy oraz powstających z przetwarzania odpadów komunalnych pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania.

Podstawą sporządzonej analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi są sprawozdania złożone przez podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości oraz roczne sprawozdanie Wójta z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi.

Zagadnienia ogólne

Zgodnie z art. 6d ust. 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2016 r. poz. 250) wójt, burmistrz lub prezydent miasta jest obowiązany zorganizować przetarg na odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy, albo przetarg na odbieranie i zagospodarowanie tych odpadów. Zgodnie z dyspozycją ustawową, Wójt zorganizował

przetarg na odbieranie i zagospodarowanie odpadów komunalnych. W wyniku przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, został wyłoniony Wykonawca: MPO Sp. z o. o., który od 1 stycznia 2015 r. do 31 grudnia 2015 r. realizował odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych położonych na terenie Gminy Gródek. Właściciele nieruchomości niezamieszkałych (placówek usługowych, handlowych, szkół, urzędów) powinni mieć zawarte indywidualne umowy na odbiór odpadów z przedsiębiorcą wpisanym do rejestru działalności regulowanej w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, prowadzonego przez Wójta Gminy Gródek.

2. Możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania

Zgodnie z ustawą o odpadach z dnia 14 grudnia 2012 r. (Dz. U. z 2013 r. poz. 21, z późn. zm.), przetwarzanie to procesy odzysku lub unieszkodliwiania, w tym przygotowanie poprzedzające odzysk lub unieszkodliwianie.

Zgodnie z „*Planem Gospodarki Odpadami Województwa Podlaskiego na lata 2012-2017*” (WPGO 2012-2017) przyjętym uchwałą nr XX/233/12 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 21 czerwca 2012 r. Gmina Gródek zaliczona jest do Regionu Centralnego, obejmującego 18 gmin. Poniżej przedstawiono istniejące w Regionie Centralnym Regionalne Instalacje do Przetwarzania Odpadów Komunalnych (RIPOK) oraz instalacje przewidziane do zastępczej obsługi regionu.

Tabela 1. Regionalne Instalacje do Przetwarzania Odpadów Komunalnych w Regionie Centralnym województwa podlaskiego i instalacje do zastępczej obsługi regionu (zgodnie z „*Planem Gospodarki Odpadami Województwa Podlaskiego na lata 2012-2017*” przyjętym uchwałą nr XX/233/12 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 21 czerwca 2012 r. i zapisami uchwały nr XX/234/12 z dnia 21 czerwca 2012 r. w sprawie wykonania „*Planu Gospodarki Odpadami Województwa Podlaskiego na lata 2012-2017*” oraz uchwały nr XXII/252/12 z dnia 22 października 2012 r. zmieniającej uchwałę w sprawie wykonania „*Planu Gospodarki Odpadami Województwa Podlaskiego na lata 2012-2017*”

Nazwa regionu gospodarki odpadami komunalnymi	Rodzaj regionalnej instalacji	Funkcjonujące regionalne instalacje do przetwarzania odpadów komunalnych (RIPOK) w 2012 r.	Instalacje przewidziane do zastępczej obsługi regionu	
			do czasu uruchomienia lub uzyskania przez regionalne instalacje wystarczającej mocy przerobowej do przetwarzania odpadów komunalnych z regionu	w przypadku, gdy regionalna instalacja uległa awarii lub nie może przyjmować odpadów z innych przyczyn
		nazwa instalacji	nazwa instalacji	nazwa instalacji
Region Centralny	instalacja MBP	- ZUOK w Hryniewiczach - CIGO w Studziankach	- CIGO w Studziankach - ZZO EURO- Sokółka - ZZO w Hajnówce	- CIGO w Studziankach - ZZO EURO-Sokółka - ZZO w Hajnówce - ZUOK w Hryniewiczach
	kompostowania na odpady zielone	brak	- ZUOK w Hryniewiczach - ZZO w Hajnówce	nie wyznacza się, gdyż nie istnieje instalacja regionalna
	składowisko	- ZUOK w Hryniewiczach	- SOK w Studziankach - SOK w Odnodze - SOK w Sidrze - SOK w Knyszynie - SOK w Zastoczu	- SOK w Studziankach - SOK w Odnodze - SOK w Sidrze - SOK w Knyszynie - SOK w Zastoczu

Zmieszane odpady komunalne

Możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych (20 03 01) związane są z ich zagospodarowaniem w poszczególnych instalacjach do odzysku (głównie instalacje mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych) lub unieszkodliwiania (głównie składowanie odpadów na składowiskach).

Z terenu gminy Gródek w 2015 r. odebrano łącznie 755,7 Mg niesegregowanych odpadów komunalnych o kodzie 20 03 01, które poddano następującym procesom odzysku:

- R12 czyli wymiana odpadów w celu poddania któremukolwiek z działań wymienionych w punktach od R1 do R11.

Zestawienie możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych odebranych w roku 2015 z terenu Gminy Gródek, nazwy instalacji, do których zostały przekazane zmieszane odpady komunalne oraz masy odebranych odpadów komunalnych zostały przedstawione w tabeli 2.

Tabela 2. Masa zmieszanych odpadów komunalnych (20 03 01) przekazanych do poszczególnych instalacji w 2015 r. wraz z możliwościami przetwarzania w procesach odzysku zmieszanych odpadów komunalnych.

Lp.	Nazwa i adres instalacji, do której zostały przekazane odpady komunalne	Masa odebranych zmieszanych odpadów komunalnych [Mg]	Proces przetwarzania ODZYSK
1.	Zakład Utylizacji Odpadów Komunalnych w Hryniewiczach (Przedsiębiorstwo Usługowo-Handlowo-Produkcyjne "LECH" Spółka z o.o. ul. Kombatantów 4, 15-110 Białystok)	527,3	R12
2.	Centrum Innowacyjnej Gospodarki Odpadami w Studziankach (Processing Pure Home Sp. z o.o. Sp. k. ul. Kołobrzaska 5, 07-401 Ostrołęka)	228,4	R12

Odpady zielone

W roku 2015 w regionie centralnym brak było funkcjonujących Regionalnych Instalacji do Przetwarzania Odpadów Zielonych zebranych selektywnie (kompostownia na odpady zielone). W WPGO 2012-2017 wyznaczono instalacje zastępcze do czasu uruchomienia regionalnej instalacji do przetwarzania odpadów zielonych. Jest to ZUOK w Hryniewiczach oraz ZZO w Hajnówce. Do odpadów zielonych zaliczono odpady z ogrodów i parków (w tym z cmentarzy) - odpady ulegające biodegradacji (20 02 01) oraz inne odpady komunalne - odpady z targowisk (20 03 02). W 2015 r. z terenu Gminy Gródek odebrano 13,1 Mg odpadów ulegających biodegradacji (20 02 01), które przekazano do ZUOK w Hryniewiczach gdzie zostały poddane kompostowaniu.

Pozostałość z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania

Według WPGO 2012-2017, składowanie odpadów w roku 2015 z terenu Gminy Gródek powinno być prowadzone na składowisku ZUOK w Hryniewiczach. Instalacjami zastępczymi, zgodnie z zapisami uchwały nr XX/234/12 z dnia 21 czerwca 2012 r. w sprawie wykonania „Planu Gospodarki Odpadami Województwa Podlaskiego na lata 2012-2017” oraz uchwały nr XXII/252/12 z dnia 22 października 2012 r. zmieniającej uchwałę w sprawie wykonania „Planu Gospodarki Odpadami Województwa Podlaskiego na lata 2012-2017” są: SOK w Studziankach, SOK w Odnodze, SOK w Sidrze, SOK w Knyszynie oraz SOK w Zastoczu.

Z terenu Gminy Gródek w 2015 r. do składowania trafiły odpady o kodzie 19 12 12 czyli inne odpady (w tym zmieszane substancje i przedmioty) z mechanicznej obróbki odpadów inne niż wymienione w 19 12 11, tzw. balast.

Z informacji uzyskanych od prowadzących mechaniczno – biologiczne instalacje do przetwarzania odpadów komunalnych wynikało, iż łączna masa odpadów po mechaniczno-

biologicznym przetwarzaniu zmieszanych odpadów komunalnych o kodzie 19 12 12 przekazanych do składowania wynosi 256,66 Mg, a poddanych procesowi R1 – 87,16 Mg.

3. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi

Na podstawie Zarządzenia Nr 258/13 Wójta Gminy Gródek z dnia 4 września 2013 r. w sprawie punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych w Gminie Gródek, został utworzony Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK). Szczegółowe zasady funkcjonowania PSZOK określa Regulamin Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych stanowiący załącznik do ww. zarządzenia. Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK) zlokalizowany jest w Gródku przy ulicy A. i G. Chodkiewiczów na działkach nr geod. 2046/5 i 2046/15. PSZOK prowadzony jest przez Komunalny Zakład Budżetowy w Gródku. Odpady dostarczane przez właścicieli nieruchomości zamieszkałych położonych na terenie gminy Gródek, przyjmowane są nieodpłatnie. W PSZOK przyjmowane są: papier i makulatura, odpady opakowaniowe ze szkła, tworzywa sztuczne, opakowania wielomateriałowe, metale, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, meble i inne odpady wielkogabarytowe, zużyte opony, chemikalia, zużyte baterie i akumulatory, przeterminowane leki, odpady remontowo budowlane oraz odpady zielone. Zebrane w PSZOK odpady w 2015 r. odbierane były przez firmę MPO Spółka z o. o. wyłonioną w drodze przetargu na „Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych z nieruchomości położonych na terenie Gminy Gródek, na których zamieszkują mieszkańcy”. W związku z rosnącym zainteresowaniem Punktem Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych, oraz w celu zapobiegania powstawania coraz większej ilości odpadów, w kolejnych latach działalności PSZOK należałoby rozbudować go o punkt ponownego użycia, umożliwiającą wymianę rzeczy używanych. Punkt ten umożliwiałby pozostawienie sprawnych, a już niepotrzebnych mebli i urządzeń domowych oraz pobranie innych użytecznych rzeczy, pozostawionych w PSZOK przez mieszkańców Gminy Gródek.

4. Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych.

Zgodnie z art. 6r ust. 2 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2016 poz. 250) z pobranych opłat za gospodarowanie

odpadami komunalnymi gmina pokrywa koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, które obejmują koszty:

- 1) odbierania, transportu, zbierania, odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych;
- 2) tworzenia i utrzymanie punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych;
- 3) obsługi administracyjnej tego systemu;
- 4) edukacji ekologicznej w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi.

Ponadto zgodnie z art. 6r ust. 2b z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi gmina może pokryć koszty usunięcia odpadów komunalnych z miejsc nieprzeznaczonych do ich składowania i magazynowania w rozumieniu ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach.

Tabela 3. Zestawienie kosztów systemu gospodarowania odpadami komunalnymi za rok 2015

	Koszt systemu (zł) za rok 2015
Odbiór, transport, zbieranie, odzysk i unieszkodliwianie odpadów komunalnych	265 394,88
Utrzymanie punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych	30 147,93
Obsługa administracyjna systemu	102 759,99
Edukacja ekologiczna w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi	1 830,34
Usuwanie odpadów komunalnych z miejsc nieprzeznaczonych do ich składowania i magazynowania	1 949,46
Łącznie (zł)	402 083,10

Na koszty odbioru, transportu, zbierania, odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych złożyły się koszty związane z opłaceniem faktur w kwocie wynikającej z umowy zawartej pomiędzy Gminą Gródek a MPO Spółka z o. o.

Do kosztów związanych z utrzymaniem Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych zalicza się m.in. koszty: związane z obsługą PSZOK, zużycia energii elektrycznej i doposażenia PSZOK.

Do kosztów związanych z obsługą administracyjną systemu zalicza się m. in. koszty związane z: zakupem artykułów biurowych, usługą pocztową (wysyłka wezwań do złożenia deklaracji, decyzji, upomnień, postanowień), szkoleniem pracowników, naliczeniem

wynagrodzeń dla pracowników i naliczaniem wynagrodzeń dla sołtysów za pobór opłaty za gospodarowanie odpadami w drodze inkaso.

Poniesione koszty edukacji ekologicznej to głównie wartość zakupu materiałów i wyposażenia, niezbędnych do przeprowadzenia zorganizowanych przez Gminę Gródek akcji (w tym ogólnopolska akcja Sprzątanie Świata 2015).

Do kosztów usuwania odpadów komunalnych z miejsc nieprzeznaczonych do ich składowania i magazynowania należy zaliczyć pracę sprzętu oraz zakupu materiałów do zabezpieczania wyrobów azbestowych.

Zgodnie z art. 6r ust. 2c ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, środki pochodzące z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, które nie zostały wykorzystane w poprzednim roku budżetowym, mogą być wykorzystane na wyposażenie, zgodnie z regulaminem, nieruchomości przeznaczonych do celów publicznych w pojemniki przeznaczone do zbierania odpadów komunalnych, ich opróżnianie oraz utrzymywanie w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowych i technicznym. Środki niewykorzystane w 2014 r. wydatkowano zgodnie z zestawieniem w tabeli 4.

Tabela 4. Wydatkowanie środków niewykorzystanych w 2014 r.

	Koszt (zł)
Wyposażenie nieruchomości przeznaczonych do celów publicznych w pojemniki do zbierania odpadów komunalnych	17 092,90
Opróżnianie oraz utrzymywanie pojemników do zbierania odpadów komunalnych w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym	43 453,07
Łącznie (zł)	60 545,97

5. Liczba mieszkańców Gminy Gródek

Liczba mieszkańców Gminy Gródek według danych Urzędu Stanu Cywilnego, stan na dzień 31 grudnia 2015 r. wynosiła 5492.

6. Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1, w imieniu, których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12

Zgodnie z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, Gmina jest obowiązana zorganizować odbieranie odpadów komunalnych. W przypadku właścicieli

nieruchomości, którzy nie zawarli umów na odbiór odpadów komunalnych Wójt wydaje z urzędu decyzję, w której ustala:

- 1) obowiązek uiszczania opłat za odbieranie odpadów komunalnych lub opróżnianie zbiorników bezodpływowych;
- 2) wysokość opłat wyliczonych z zastosowaniem stawek;
- 3) terminy uiszczania opłat;
- 4) sposób i terminy udostępniania pojemników lub zbiorników w celu ich opróżnienia.

W 2015 r. na podstawie analiz liczby mieszkańców i liczby złożonych deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, składanych przez właścicieli nieruchomości, Gmina Gródek realizowała bieżące działania weryfikacyjne. W jednym przypadku stwierdzono potrzebę podejmowania działań, o których mowa w art. 6o, ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2016 r. poz. 250). W związku z powyższym w 2015 r. Wójt Gminy Gródek wydał jedną decyzję określającą wysokość opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

7. Ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie Gminy Gródek

Ilości odpadów komunalnych wyszczególnionych w niniejszej analizie przedstawiono na podstawie Sprawozdania Wójta Gminy Gródek z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi za 2015 r.

Z terenu Gminy Gródek odebrano łącznie 951,96 Mg odpadów komunalnych. W tabeli poniżej przedstawiono podział na poszczególne rodzaje odebranych odpadów komunalnych.

Tabela 4. Ilości poszczególnych odpadów komunalnych odebranych z terenu Gminy Gródek w 2015 r.

Kod odebranych odpadów komunalnych	Rodzaj odebranych odpadów komunalnych	Masa odebranych odpadów komunalnych (Mg)
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	14,2
15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	25,8
15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe	5,1
15 01 07	Opakowania ze szkła	39,4
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	55,5
16 01 03	Zużyte opony	5,0
17 01 07	Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06	2,9
17 09 04	Zmieszane odpady z budowy,	17,8

	remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01, 17 09 02 i 17 09 03	
17 04 05	Żelazo i stal	0,96
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	13,1
20 02 03	Inne odpady nieulegające biodegradacji	3,9
20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	755,7
20 03 99	Odpady komunalne nie wymienione w innych podgrupach	12,6
Razem		951,96

Ze zmieszanych odpadów opakowaniowych o kodzie 15 01 06 oraz ze zmieszanych odpadów komunalnych o kodzie 20 03 01 w instalacjach wysegregowano:

- 6,95 Mg opakowań z tworzyw sztucznych (15 01 02);
- 4,94 Mg opakowań metali (15 01 04);
- 6,11 Mg opakowań ze szkła (15 01 07);
- 4,08 Mg opakowań z papieru i tektury (15 01 01);
- 0,023 Mg opakowań wielomateriałowych (15 01 05).

8. Ilość zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania odbieranych z terenu Gminy Gródek

W roku 2015 zebrano łącznie 951,96 Mg odpadów komunalnych, z czego 196,26 Mg w sposób selektywny i 755,7 Mg w sposób zmieszany. Zmieszane odpady komunalne zostały poddane procesowi przetwarzania w mechaniczno-biologicznej instalacji przetwarzania odpadów w celu ich przygotowania do odzysku, w tym do recyklingu. W 2015 r. odpady o kodzie 20 03 01 nie były przekazane do składowania. Z informacji uzyskanych od Przedsiębiorstwa Usługowo-Handlowo-Produkcyjnego "LECH" Spółka z o.o. zarządzającego Zakładem Utylizacji Odpadów Komunalnych (ZUOK) w Hryniewiczach wynika, iż na składowisko trafiły pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania (19 12 12) w ilości 256,66 Mg. Ponadto 86,17 Mg odpadów o kodzie 19 12 12 poddano procesowi R1 w Zakładzie Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych w Białymstoku.